

Thema 1 : Amsterdam

WOORDENLIJST LES 1

de architectuur	De bouwkunst. Het bedenken en tekenen hoe gebouwen eruit moeten zien.
authentiek	Oorspronkelijk, hoe het vroeger was.
berucht	Erg bekend door een vervelende eigenschap.
het dialect	De taal die mensen in een streek spreken.
eeuwenoud	Meer dan honderd jaar oud.
exclusief	Zonder.
de gevel	De voorkant van een gebouw.
de grachtengordel	Grachten die in een halve cirkel om het centrum zijn gebouwd.
hedendaags	Modern, van nu.
historisch	Van vroeger.
internationaal	Waar verschillende landen mee te maken hebben.
Joods	Dat wat te maken heeft met Joden en het Joodse volk.
levendig	Beweeglijk, druk en opgewekt.
het monument	Een oud, bijzonder gebouw dat beschermd is.
nationaal	Van een land.
oorspronkelijk	Vanaf het begin, in het begin.
reserveren	Voor jou apart laten houden of vrij laten houden.
slenteren	Langzaam lopen en wat rondkijken.
statig	Groot en deftig.
het tarief	Een vaste prijs die je moet betalen als je ergens gebruik van maakt.

WOORDENLIJST LES 5

de aangifte	Aan de politie vertellen dat er een misdaad is geweest.
de afkomst	Plaats of land waar iemand is geboren.
het appartement	Een woning in een deel van een gebouw. Bijvoorbeeld in een flat.
de bovenwoning	Een woning die niet op de begane grond ligt.
de buitenwijk	Een wijk aan de rand van een dorp of stad.
de criminaliteit	Het plegen van misdaden. Bijvoorbeeld stelen of geweld gebruiken.
de cultuur	De manier waarop een volk leeft.
de eengezinswoning	Een huis dat geschikt is voor een gezin.
de galerij	De gang langs een gebouw waarop alle voordeuren uitkomen.
de groenvoorziening	Parken en plantsoenen in een woonwijk.
heling	Het kopen van spullen waarvan je weet dat ze gestolen zijn.
de hoogbouw	Flats.
de leegstand	Gebouwen waar lange tijd niemand woont of werkt.
massaal	Met heel veel tegelijk.
multicultureel	Met meer culturen.
de nationaliteit	Het land waar je bij hoort.
de overlast	Hinder, je hebt ergens erg last van.
het portiek	De overdekte ingang van een gebouw.
preventief	Bedoeld om iets naars te voorkomen.
rumoerig	Met veel lawaai.

Thema 2 : Pronkstukken

WOORDENLIJST LES 1

bestuderen	Veel over iets leren.
de categorie	Een groep dingen die bij elkaar horen.
de collectie	De verzameling.
compleet	Volledig, er ontbreekt niks aan.
het detail	Een klein onderdeelje.
de expositie	De tentoonstelling.
gewild	Geliefd, als je het graag wilt hebben.
de liefhebberij	Een hobby, iets wat je graag doet.
het object	Het voorwerp.
omvangrijk	Groot, als er veel van iets is.
ordenen	Sorteren, in volgorde zetten.
modern	Van deze tijd, nieuw.
de passie	De hartstocht, een hevige liefde voor iets.
het pronkstuk	Een mooi of bijzonder voorwerp.
de rage	Als iets korte tijd erg in de mode is.
samenstellen	Vormen, een geheel maken uit verschillende delen.
uitstallen	Zo neerleggen dat iedereen het kan zien.
de verzamelaar	Iemand die iets verzamelt.
de vondst	Iets wat je gevonden of bedacht hebt.
zeldzaam	Iets is zeldzaam als het weinig voorkomt.

WOORDENLIJST LES 5

boeiend	Interessant.
de catalogus	Een boek of lijst met een opsomming van voorwerpen.
het eigendom	Het bezit. Wat van iemand is.
eindeloos	Zonder einde, heel lang.
het exemplaar	Een voorwerp waarvan er nog meer zijn.
exposeren	Tentoonstellen.
gaaf	Niet beschadigd, helemaal heel.
de galerie	Een ruimte waar je kunst kunt bekijken en kopen.
de impressie	De indruk.
het kenmerk	Een bijzondere eigenschap waaraan je iets of iemand herkent.
koesteren	Aandacht en zorg aan iets of iemand besteden.
de kunstenaar	Iemand die voor zijn beroep kunst maakt.
de liefhebber	Iemand die ergens veel van houdt.
origineel	Het oorspronkelijke ding, er is maar één van.
de schoonheid	Wat er zo mooi aan iets of iemand is.
tentoonstellen	Voorwerpen neerzetten op een plaats waar het publiek er goed naar kan kijken.
de toelichting	De uitleg.
uniek	Heel bijzonder, omdat er maar één van is.
de vitrinekast	Een glazen kast waarin je iets tentoon kunt stellen.
waardevol	Duur, kostbaar.

Thema 3 : Zeebenen

WOORDENLIJST LES 1

aan boord	Op het schip.
aan wal	Aan land.
bakboord	De linkerkant van een schip.
de bemanning	De mensen die op een schip werken.
het binnenvaartschip	Een schip dat spullen vervoert over rivieren en kanalen.
de boeg	De voorkant van een schip.
de horizon	De lijn in de verte waar de lucht en de aarde elkaar lijken te raken.
de kade	Een dikke muur waar boten kunnen aanleggen en laden en lossen.
de kajuit	Een soort huisje op een schip waar je droog en warm kunt zitten.
de koers	De richting.
de kombuis	De keuken in een schip.
lossen	Een schip of vrachtwagen leegmaken, uitladen.
machtig	Groot, geweldig, indrukwekkend.
de opvarende	Iemand op een varende schip.
de sleepboot	Een kleine sterke motorboot die andere schepen achter zich aan kan trekken.
stuurboord	De rechterkant van een schip.
de stuurhut	De kamer op het schip om te sturen en alles in de gaten te houden.
de vloot	Een groep schepen.
het vrachtschip	Een groot schip waar spullen mee vervoerd worden over het water.
het zeiljacht	Een grote, dure boot die iemand voor zijn plezier heeft.

WOORDENLIJST LES 5

aan dek	Buiten op de vloer van een schip.
de aanvaring	Een botsing bij het varen.
afgezonderd	Apart, alleen, eenzaam.
contact onderhouden	Met elkaar praten of schrijven als je niet bij elkaar kunt zijn.
in nood zijn	In grote moeilijkheden of in gevaar zijn.
het internaat	Een plek waar kinderen door de weeks wonen.
de kooi	Een bed in een boot.
de marine	Het deel van het leger dat op schepen en op het water werkt.
het noodsignaal	Een teken dat je geeft als je in nood bent.
omkomen	Doodgaan door een ongeluk.
onderbrengen	Zorgen dat iemand veilig is en goed verzorgd wordt.
de overtocht	Een reis over het water.
de passagier	Iemand die reist in een auto, trein of schip.
het passagiersschip	Een schip dat gemaakt is om veel mensen te vervoeren.
de reddingsactie	Wat je doet om iemand die in nood is te helpen.
de scheepsramp	Een groot en ernstig ongeluk met een schip.
het schipperskind	Het kind van ouders die op een binnenvaartschip wonen en werken.
tragisch	Heel erg en droevig, maar niemand kan er iets aan doen.
de veerboot	Een boot die dagelijks tussen twee plaatsen vaart.
vergaan	Zinken na een ongeluk.

Thema 4: Ondergronds

WOORDENLIJST LES 1

af dalen	Naar beneden gaan.
de begane grond	De verdieping die precies gelijk ligt met de straat.
de container	Een grote bak om goederen of afval in te vervoeren.
de dassenburcht	Een hol van een das, een zoogdier met een zwart-witte streep.
de delfstof	Stof die uit de grond wordt gegraven om er iets van te maken.
delven	Uit de grond halen door het op te graven.
de doorsnede	Wat je aan de binnenkant ziet als je iets doormidden snijdt.
het edelmetaal	Een kostbaar metaal, zoals goud en zilver.
het gangstelsel	Een aantal gangen dat met elkaar is verbonden.
het grondwater	Het water uit de bodem.
de kruipruimte	Een soort lage kelder onder een huis.
de mijn	Eén of meer gangen diep onder de grond waar steenkool of een andere delfstof wordt opgegraven.
de mijnwerker	Iemand die in een mijn werkt, diep onder de grond.
onderaards	Onder de grond.
de ondergrondse	De metro, een soort trein onder de grond.
opgraven	Uit de grond graven.
de schacht	Een gegraven gang die recht naar beneden de grond in gaat.
het souterrain	Een verdieping onder de grond.
de steenkool	Een zwarte stof die diep onder de grond zit. Steenkool wordt gebruikt als brandstof. Steenkool bestaat uit planten die heel lang in de grond op elkaar geperst hebben gelegen.
de vluchtroute	Een uitgang om te vluchten als er een ramp is.

WOORDENLIJST LES 5

het afvalwater	Gebruikt water dat niet meer nodig is.
de afvoer	Een buis of pijp waar het water door naar het riool stroomt.
de archeoloog	Iemand die gebouwen en voorwerpen van vroeger opgraaft en onderzoekt.
de beerput	Een put waarin de ontlasting van mensen en dieren bewaard wordt.
de drek	De viezigheid. Vroeger was dit het woord voor vieze, dunne poep.
het fossiel	Overblijfsel van een plant of een dier uit de oertijd.
het gewelf	Een gebogen plafond.
grondig	Heel precies.
het hemelwater	Water uit neerslag, zoals regen, hagel en sneeuw.
lozen	Iets weg laten stromen in de rivier, in de zee of in het riool.
muf	Niet fris ruiken.
overlopen	Zo vol zijn met water dat het eroverheen stroomt.
overtollig	Te veel.
het riool	Ondergrondse buizen waar water uit bijvoorbeeld wc's doorheen gaat.
de smurrie	Een vieze, kleverige stof.
het straatniveau	De hoogte van de straat.
verontreinigd	Vervuild, vies.
versteend	Steen geworden.
het waterpeil	De hoogte van het water.
zuiveren	Schoonmaken.

Thema 5 : Sport

WOORDENLIJST LES 1

balanceren	In evenwicht proberen te blijven.
beoefenen	Iets doen of uitvoeren. Als je een sport beoefent, doe je aan die sport.
de conditie	Je lichamelijke toestand, hoe fit en gezond je bent.
de duursport	Een sport die je lang achter elkaar doet, zoals lang rennen.
fanatiek	Heel enthousiast en fel, graag willen winnen.
geblesseerd	Gewond.
de individuele sport	Een sport die je in je eentje beoefent.
de passie	Een trap of worp, waarmee je de bal naar een teamspeler overspeelt.
de prof	Een professionele sporter. Je sport voor je beroep.
de puck	De platte schijf bij ijshockey.
schakelen	Van het ene naar het andere overgaan.
sensationeel	Iets wat sensationeel is, veroorzaakt grote opwindings.
serveren	Als eerste de bal in het spel brengen bij een sport met een net.
sportief	Dat ben je als je veel aan sport doet of als je goed tegen je verlies kunt.
het startblok	Een blok waar je tegenaan staat bij de start van een wedstrijd.
de stick	Een soort staaf waarmee je tegen een bal slaat.
tackelen	Iemand met opzet laten struikelen.
de tactiek	De manier waarop je iets aanpakt om iets te bereiken.
de techniek	De manier waarop je iets doet.
de timing	Iets op het goede moment doen.

WOORDENLIJST LES 5

aanbevelen	Aanprijzen. Zeggen dat iets of iemand goed is.
de aanloop	Een stukje rennen om vaart te maken voor een sprong.
actief	Actieve mensen doen veel en bewegen veel.
afraden	Het advies geven om het niet te doen.
de angstaas	Iemand die snel bang is.
de blessure	Een kapotte of pijnlijke plaats aan je lichaam, vaak door het sporten.
de hindernis	Iets wat in de weg staat.
incasseren	Klappen krijgen of teleurgesteld worden en daarmee kunnen omgaan.
inspannen	Veel doen, je krachten gebruiken.
de kick	Een sterk gevoel van plezier en kracht.
het lef	De durf.
ontspannen	Tot rust komen.
het parcours	Een wedstrijdbaan. Een route die je moet afleggen bij een wedstrijd.
passief	Als je afwacht wat er gebeurt, ben je passief.
de piste	Een baan voor skiërs en wielrenners.
recreatief	Om te ontspannen, voor je plezier.
roekeloos	Als je dingen doet, zonder te bedenken wat het gevaar kan zijn.
het tempo	De snelheid waarmee je iets doet.
de vrees	De angst.
de waaghals	Iemand die veel durft en niet snel bang is.

Thema 6: Spijsvertering

WOORDENLIJST LES 1

de aandrang
de anus
de bacterie

Het gevoel dat je moet poepen.

Het poepgat.

Een piepklein beestje dat je alleen door een microscoop kunt zien. Er zijn goede en slechte van. Van de slechte kun je ziek worden.

de brandstof
de diarree
de dikke darm
de dunne darm
het enzym
de gal

Een stof die het lichaam energie geeft.

Heel dunne poep.

Het deel van de darm waar het water uit de poep wordt gehaald.

Het deel van je darmen waar stoffen uit het eten in je bloed komen.

Een stofje dat helpt bij de reactie in je lichaam.

Een bitter sap uit de lever dat helpt bij het verteren van eten. Gal wordt opgeslagen in je galblaas.

de lever
het maag-darmkanaal
het maagzuur
de ontlasting
het orgaan
de slokdarm
de spijs
de spijsvertering

Een orgaan dat je bloed zuivert.

Je maag en je darm samen, je spijsvertering.

Een zuur sap in je maag dat helpt bij het verteren van eten.

De poep.

Een deel van het lichaam met een eigen taak. Bijvoorbeeld het hart, de longen en de lever.

Een deel van je darmen dat net na je keel begint.

Het klaargemaakte eten.

Alles wat in je lichaam met je eten gebeurt. Bij de spijsvertering maakt je lichaam je eten steeds kleiner en haalt het de belangrijkste voedingsstoffen eruit. Wat overblijft, poep je uit.

Verstopt zitten, dicht zitten. Als je hier last van hebt, zit de poep vast in je lichaam.

De stoffen uit het eten halen die je lichaam nodig heeft. Dit gebeurt in je maag en in je darmen.

de verstopping
verteren
de voedingsstof

Een stof in het eten die goed is voor je lichaam.

WOORDENLIJST LES 5

de calorie
het eetpatroon
het eiwit
gevarieerd
in balans
de koolhydraat

Een maat voor de hoeveelheid energie in eten.

Wat je elke dag eet en hoe laat.

Een voedingsstof die nodig is om je lichaam mee op te bouwen.

Met veel afwisseling, steeds iets anders.

In evenwicht.

Een voedingsstof die zorgt voor energie en brandstof voor je lichaam. Het zit veel in bijvoorbeeld brood en pasta.

leveren
het onverzadigd vet
(vet) opslaan
de pasta
de peulvrucht
de vegetariër
verbruiken
het verzadigd vet
de vezel
de vitamine
de vleesvervanger
voedzaam
voldaan
de zuivel

Geven, zodat er iets mee gedaan kan worden.

Een soort vet, zoals olie.

Vet bewaren in je lichaam.

Italiaans eten van deeg. Bijvoorbeeld macaroni en spaghetti.

Lange vrucht met boontjes erin, bijvoorbeeld een boon.

Iemand die geen vlees en vis eet.

Opmaken door het te gebruiken.

Een soort vet, zoals boter.

Een deel van een plant, dat lijkt op een draad.

Een stof die in eten zit en die je nodig hebt om gezond te blijven.

Een product dat je kunt eten in plaats van vlees.

Voedzaam eten laat het gevoel van honger snel verdwijnen.

Tevreden. Als je goed gegeten hebt, heb je dat gevoel.

Melk en alle etenswaren die van melk zijn gemaakt. Bijvoorbeeld yoghurt, kwark en kaas.

Thema 7: Plankenkoorts

WOORDENLIJST LES 1

de acteur	Iemand die een rol heeft in een film of in een toneelstuk.
de auditie	Een proefoptreden. Je zingt, speelt of danst om te laten zien wat je kunt.
de auteur	De schrijver.
de componist	Iemand die muziekstukken bedenkt en ze opschrijft met muzieknoten.
het decor	Alle voorwerpen die op het podium staan tijdens een toneelstuk. Je kunt eraan zien waar de voorstelling zich afspeelt.
dolgelukkig	Heel gelukkig.
de geluidsman	Iemand die er bij een voorstelling zorgt dat alle geluiden en stemmen goed te horen zijn.
de hoofdrol	De belangrijkste rol bij een film of een toneelstuk.
kleurrijk	Met veel verschillende kleuren.
langdradig	Saai.
ontroerend	Als iets je een mooi en verdrietig gevoel geeft. Het raakt je gevoel.
de ontwerper	Iemand die bedenkt en tekent hoe iets eruit moet gaan zien.
de ovatie	Een groot applaus.
de plankenkoorts	Een zenuwachtige angst voor een optreden.
het podium	Verhoging waarop een optreden plaatsvindt.
de première	De eerste voorstelling.
de regisseur	Iemand die de leiding heeft over de uitvoering van een toneelstuk of een film.
het rekwisiet	Een voorwerp dat gebruikt wordt in een voorstelling.
repeteren	Oefenen voor een voorstelling of toneelstuk.
de theatervoorstelling	Een voorstelling in een theater. Bijvoorbeeld een toneelstuk.

WOORDENLIJST LES 5

aanraden	Iemand de raad geven iets wel te doen.
afraden	Iemand de raad geven iets niet te doen.
het geluidseffect	Een bijzonder geluid dat te horen is in een voorstelling.
de kritiek	Zeggen wat er niet goed is aan wat iemand doet.
lovend	Aanprijzend, met complimenten.
negatief	Gezegd van iemand die afkeurende kritiek heeft.
noteren	Opschrijven, aantekenen.
de pers	De journalisten en de krant, radio of de televisie waar ze voor schrijven.
het personage	Een persoon die in een boek, toneelstuk of film voorkomt.
het plot	Het verloop van een verhaal van het begin tot het einde.
positief	Gezegd van iemand die opbouwende kritiek heeft.
de recensie	Een mening over een boek, toneelstuk of film. Het is meestal geschreven in een krant of tijdschrift.
de recensent	Iemand die voor een krant of tijdschrift schrijft wat hij van een voorstelling, boek of film vindt.
de repetitie	De keer dat je een muziekstuk of voorstelling oefent.
de roem	Grote bekendheid, bewonderd worden door heel veel mensen.
het scenario	Een beschrijving van de delen van een film of een toneelstuk.
de scène	Een deel van een film of een toneelstuk.
het theatergezelschap	Een groep mensen die samen een toneelstuk speelt.
voorspelbaar	Als je weet wat er gaat komen, is iets voorspelbaar.
de waardering	Hoe belangrijk en waardevol je iets vindt.

Thema 8 : Jungle

WOORDENLIJST LES 1

afgelegen	Ver van de bewoonde wereld.
communiceren	Contact hebben, bijvoorbeeld door te praten, te schrijven of met gebaren.
duurzaam	Wat lang meegaat of lang blijft bestaan.
de expeditie	Een ontdekkingsstocht, vaak in een vreemd land.
de gids	Iemand die bezoekers of toeristen rondleidt of de weg wijst.
de houtkap	Het omzagen of omhakken van bomen.
de jungle	Het oerwoud. Een bos met tropische planten. Het is er warm en vochtig.
de klamboe	Een heel dun gordijn om een bed heen, het houdt insecten tegen.
het leefgebied	De omgeving waarin een groep mensen of dieren leeft.
lokaal	Plaatselijk.
het natuurreservaat	Een natuurgebied dat beschermd wordt.
observeren	Goed kijken naar wat iemand of iets doet.
ongerept	Puur, wild. De mens heeft het nog niet veranderd.
oorverdovend	Heel hard, erg luid.
het opvangcentrum	Plek waar mensen of dieren worden verzorgd en geholpen.
het regenwoud	Het bos in tropische landen.
spectaculair	Spannend of bijzonder.
de tropen	Heel warme landen met een jungle.
het verblijf	De plek waar je woont, meestal maar kort.
verkennen	Rondkijken om te ontdekken hoe de omgeving is.

WOORDENLIJST LES 5

de avonturier	Iemand die op avontuur gaat.
bevatten	Iets in zich hebben.
de bloedzuiger	Een soort worm die zich op je huid vastzet en bloed opzuigt.
diervriendelijk	Rekening houdend met wat goed is voor dieren.
eetbaar	Geschikt om te eten.
de expert	Iemand die heel veel over een onderwerp weet.
de huidirritatie	Bultjes, rode plekken of jeuk op de huid.
inheems	Dat wat in een land thuis hoort, bijvoorbeeld mensen of planten.
de insectenbeet	De plek waar een insect gestoken of gebeten heeft.
de klimplant	Een plant die omhoogklimt tegen bijvoorbeeld een boom of een muur.
de liaan	Een tropische plant die als een sliert tegen bomen aan groeit.
het ongedierte	Beestjes waar mensen last van hebben.
ontsmetten	Schoonmaken zodat er geen bacteriën meer op zitten.
het paradijs	Een plek waar alles heel mooi is.
de survivalgids	Een boek met tips om te overleven in de natuur.
transpireren	Zweten.
vermijden	Ontwijken, zorgen dat je er niets mee te maken krijgt.
voorkomen	Ervoor zorgen dat iets niet gebeurt.
wemelen	Als er een heleboel bij elkaar zijn.
de wildernis	Een gebied waar weinig mensen komen, met wilde natuur.